

جواب سوال ۹

صورت پرسش:

یک شبکه عصبی دو لایه را در نظر بگیرید که ورودی‌های آن از فضای دوبعدی \mathbb{R}^2 هستند. هدف این است که این فضا به m ناحیه مجزا تقسیم شود. حداقل چند نورون در لایه پنهان لازم است تا این تقسیم‌بندی ممکن شود؟

پاسخ:

برای تقسیم \mathbb{R}^2 به m ناحیه مجزا با یک شبکه دو لایه، باید k نورون در لایه پنهان داشته باشیم به طوری که حداکثر تعداد ناحیه‌های ایجاد شده توسط k خط برابر باشد با:

$$N(k) = \frac{k(k+1)}{2} + 1.$$

پس باید عدد k کمترین عدد صحیح باشد که

$$N(k) \geq m \implies \frac{k(k+1)}{2} + 1 \geq m.$$

با حل این نامعادله، خواهیم داشت:

$$k^2 + k - 2(m-1) \geq 0 \implies k \geq \frac{-1 + \sqrt{1 + 8(m-1)}}{2}.$$

بنابراین حداقل تعداد نورون‌های لایه پنهان:

$$k = \left\lceil \frac{-1 + \sqrt{8m-7}}{2} \right\rceil.$$

اثبات فرمول حداکثر تعداد ناحیه‌ها با استفاده از استقرا:

قضیه: با k خط در صفحه حداکثر $N(k) = k(k+1)/2 + 1$ ناحیه متناظر ایجاد می‌شود.

پایه استقرا ($k=0$): با صفر خط در صفحه، تمام صفحه یک ناحیه یکپارچه است. بنابراین

$$N(0) = \frac{0 \cdot 1}{2} + 1 = 1,$$

که صحیح است.

فرض استقرا: فرض کنیم برای k خط، فرمول

$$N(k) = \frac{k(k+1)}{2} + 1$$

برقرار باشد.

گام استقرا $(k \rightarrow k+1)$: اگر یک خط تازه به مجموعه k خط اضافه کنیم، این خط جدید با هر یک از k خط قبلی در یک نقطه تلاقی می‌کند، بنابراین در مجموع k نقطه تلاقی ایجاد می‌شود. این k نقطه، خط جدید را به $k+1$ قطعه تقسیم می‌کند. هر قطعه یک ناحیه جدید ایجاد می‌کند. بنابراین:

$$N(k+1) = N(k) + (k+1).$$

با جاگذاری فرض استقرایی داریم:

$$N(k+1) = \frac{k(k+1)}{2} + 1 + (k+1) = \frac{k(k+1) + 2(k+1)}{2} + 1 = \frac{(k+1)(k+2)}{2} + 1.$$

بنابراین فرمول برای $k+1$ نیز برقرار است.

این اثبات کامل است و نتیجه می‌دهد که برای تقسیم \mathbb{R}^2 به m ناحیه، حداقل

$$\left\lceil \frac{-1 + \sqrt{8m-7}}{2} \right\rceil$$

نورون در لایه پنهان نیاز داریم.